

DE GROENE COURANT

EEN UITGAVE VAN AARDGASVRIJ EILAND

OP BEZOEK BIJ...

La Marea, waar de eerste stap naar elektrisch koken is gezet

EVEN VOORSTELLEN

Justin Meerdink,
de nieuwe energievoorzitter

WARMTE PROGRAMMA

We vertellen je graag
over de nieuwste
ontwikkelingen

ALLE BEETJES HELPEN

Lukt het jou al om een
beetje op energie te
besparen?

INLOOP MET SOEPJE

Huurdersbelang Fryslân
in gesprek met
huurders

MEDITERRANE KEUKEN OP SCHIERMONNIKOOG!

Elke editie nemen wij een kijkje binnen bij de eilander bedrijven om te zien welke maatregelen zij nemen om te verduurzamen. Deze keer zijn we bij La Marea en kijken we naar koken op inductie!

De Spaanse keuken heeft ongelooflijk veel te bieden. Gebakken, gestoofde, gekookte, gegrilde gerechten, smaakvol opgediend in kleine porties en zie: je hebt tapas. Daar hoef je niet ver meer voor te reizen, want ook op Schiermonnikoog is er een plek waar het voelt alsof je in Spanje bent, namelijk bij **La Marea** van Mariska den Boer en Matthijs Anker aan de Langestreek nummer 13.

Wie zijn Mariska en Matthijs?

Twintig jaar geleden ontmoetten ze elkaar hier en wonen nu 16 jaar samen op het eiland. Beiden hebben horeca-ervaring en droomden ervan een eigen zaak te beginnen. Dat is nu gelukt met **La Marea** dat 'het getij' betekent. Naast tapas de isla (van het eiland) kun je er ook genieten van huisgemaakte sangria, taart, koffie en ijs. Kortom in de keuken wordt veel energie gebruikt.

Inductie of gas?

Matthijs bereidt sommige gerechten liever op gas dan op inductie, omdat deze heel warm uitgeserveerd moeten worden. De huidige inductieplaten van La Marea zijn meer dan tien jaar oud en leveren niet de juiste warmte meer.

De jonge ondernemers zijn van plan om uiteindelijk voor 100% op inductie over te gaan, maar dat vergt een flinke investering. Dus nog even sparen en voorlopig een combinatie van inductie en gas.

Wat is koken op inductie?

Inductie koken is een vorm van elektrisch koken en houdt in dat je elektriciteit gebruikt in plaats van gas om je kookplaat en pannen te verwarmen. Bij koken op inductie verwarmt een elektromagnetisch veld direct de bodem van de pan waardoor de kookplaat zelf nauwelijks warm wordt en het koken veel sneller gaat. Je verbruikt hierdoor een stuk minder energie. Het is bovendien veiliger dan gas, makkelijk schoon te maken en gezonder omdat er geen verbrandingsgassen vrijkomen.

Welke financiële mogelijkheden zijn er voor ondernemers?

Ondernemers kunnen gebruik maken van de energie-investeringsaftrek (EIA) of de Milieu-investeringsaftrek (MIA) om hun bedrijf te verduurzamen. Meer informatie hierover vind je bijvoorbeeld op de site van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland: <https://www.rvo.nl/onderwerpen/eia>

Subsidiemogelijkheden voor inwoners

Ben je huurder of een bewoner-eigenaar van een bestaande woning (geen vakantiewoning) op Schiermonnikoog? Dan kun je subsidie aanvragen om over te aan van gas naar elektrisch. Kijk voor de mogelijkheden op: www.schiermonnikoog.nl/aardgasvrij-eiland-0

CIRCULAIRE ECONOMIE BIJ DE JUTTER!

In de Groene Courant past ook wel één van de meest recente duurzame initiatieven op het eiland! Sinds december 2025 is er in de voormalige Boelensschool een kringloopwinkel gevestigd. De toepasselijke naam 'De Jutter' sluit aan bij het eilander jutten. Wat er te koop is in de Jutter wordt ingebracht door eilanders. Je vindt er zaken die niet te koop zijn op het eiland, zoals tv's, strijkijzers, serviesgoed en meer. Alle waar die in De Jutter te koop is, verdient een tweede of soms zelfs een derde leven. Daardoor wordt de afvalstroom kleiner en eindigt er minder in de verbrandingsovens.

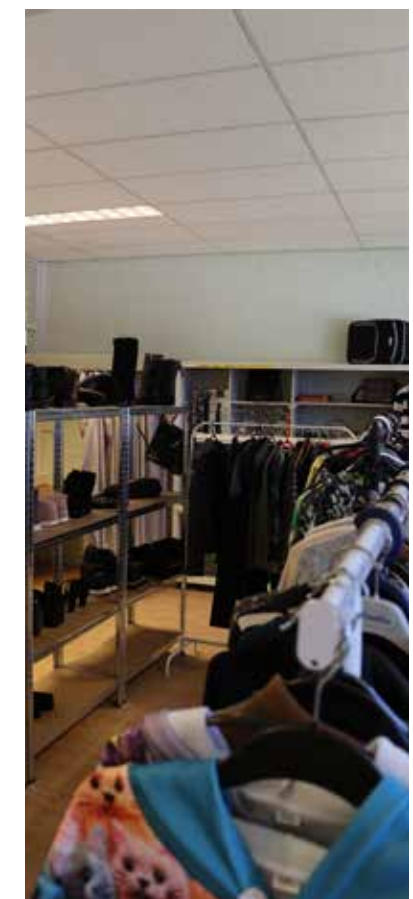
Er is een continue stroom van artikelen die ingebracht wordt bij de afdeling inname. Daar worden de ingebrachte goederen gesorteerd en gecontroleerd. Alle apparaten met een stekker worden technisch gecontroleerd op veilige en goede werking. Daarna krijgen de artikelen een plekje in de winkel. Er is ook een verbinding met het Repair Café: elektrische apparaten of andere spullen die een kleine reparatie nodig hebben worden gerepareerd door vaardige handen van mensen van het RepairCafé.

Op woensdag en zaterdag van 13.30 u tot 16.30 uur is de winkel open voor inbreng

en verkoop. De Jutter wordt goed bezocht en is een plek waar je fijn kan struinen en een praatje kan maken met wie je maar tegenkomt. We zien regelmatig vaste bezoekers die even komen kijken of er weer wat nieuws is. "Wat een fijne winkel is dit toch" horen we heel vaak. "Wat een prachtig initiatief" is een ander gehoord geluid. Recent: klant aan medewerker De Jutter: "Meneer ik zie een staafmixer in de winkel, doet die het ook?" Medewerker: "Zeker! Ik zal het u laten zien"! Klant: "wat fijn; die heb ik nodig voor de soep van vanavond!"

De Jutter is niet meer weg te denken uit het Schierse leven!

De winkel wordt gerund door een groep enthousiaste vrijwilligers die verschillende taken uitvoeren die bij een winkel horen, van kassa tot winkelinrichting, van inname tot schoonmaak. Kleding, boeken, meubels, huishoudelijke artikelen, spelletjes, puzzels etc., je kunt het allemaal wel vinden in de Jutter. De Jutter heeft geen winst oogmerk. De opbrengst is volledig bestemd voor goede doelen op het eiland. Projecten gericht op duurzaamheid en natuur met de focus op jeugd en jongeren. Duurzaam leeft langer!

EVEN VOORSTELLEN: DE NIEUWE ENERGIECOACH:

Mijn naam is Justin Meerdink, ik woon met Maaike in Feanwâlden, en ben per 1 juni begonnen als Energiecoach voor de gemeente Schiermonnikoog. Voor veel eilanders zal mijn naam bekend klinken: ik ben de zoon van Willem en Garda (van de bus op het strand). Ik heb hier vroeger ook vakantiewerk gedaan, dus het eiland voelt voor mij niet alleen vertrouwd: het is een plek waar mijn wortels liggen. Omdat ik zeilen leuk vind, zul je me vaak in de jachthaven zien.

Professioneel kom ik uit de wereld van duurzame energie, biogas en energiemangement. Ik heb jarenlang gewerkt als technisch adviseur, projectleider en specialist op het gebied van energievraagstukken. Namens de energiecoöperatie De Sintrale heb ik als adviseur bij Proeftuin Aardgasvrije Wijken bovendien al intensief

samengewerkt met het eiland en de gemeenschap, waardoor ik de lokale context en uitdagingen goed ken. In mijn nieuwe functie wil ik vooral eilandbewoners ontzorgen op het gebied van energielasten. Ik help bewoners inzicht te krijgen in hun energieverbruik, denk mee over haalbare en betaalbare maatregelen en ondersteun bij het verduurzamen van hun woning op een manier die past bij hun wensen, comfort en budget. Wat ik belangrijk vind, is dat mensen zich gehoord voelen en dat energieadvies duidelijk, praktisch en persoonlijk is.

Ik kijk ernaar uit om samen met jullie te werken aan een duurzaam, comfortabel en toekomstbestendig Schiermonnikoog - met aandacht voor de unieke gemeenschap die het eiland zo bijzonder maakt.

Waar kan de energiecoach je mee helpen?

- Aanvragen van subsidies

- Kleine besparende maatregelen
- Doorverwijzen naar onze energieadviseurs voor een advies op maat
- Alle andere vragen die je hebt op het gebied van haalbare en betaalbare energie

Justin komt graag even bij je langs. Je kunt een afspraak met hem maken door een mail te sturen naar: duurzaam@schiermonnikoog.nl of te bellen met **06 15 38 70 97**. Heb je een vraag die je per telefoon of mail wilt stellen? Dan kan dat natuurlijk ook.

De energiecoach houdt iedere dinsdag van 09:00 tot 12:00 uur inloopspreekuur in het gemeentehuis. Je kunt dan je vragen stellen over verduurzaming en de mogelijkheden die er zijn om energie te besparen. Ook kan hij je tijdens het spreekuur helpen met het invullen van de formulieren voor het aanvragen van vergoedingen.

EVEN VOORSTELLEN: DE NIEUWE ENERGIEHUB REGISSEUR

Mijn naam is Johan Boekema en sinds kort ben ik als Energiehub regisseur actief op Schiermonnikoog. In opdracht van de gemeente ga ik in gesprek met ondernemers, maatschappelijke organisaties en andere grootverbruikers van elektriciteit op het eiland.

Op het gebied van energie staan we voor grote uitdagingen. De vraag naar elektriciteit groeit door onder meer elektrificatie, duurzame opwekking, warmtepompen en elektrisch vervoer. Tegelijkertijd loopt de beschikbare capaciteit van het elektriciteitsnet en de wadkabel tegen grenzen aan. Daardoor krijgen ondernemers en organisaties steeds vaker te maken met wachttijden voor een nieuwe of zwaardere aansluiting.

Liander werkt aan het versterken van het elektriciteitsnet. Mijn rol is anders: ik onderzoek samen

met ondernemers en instellingen hoe we de beschikbare netcapaciteit slimmer kunnen benutten. Door energieverbruik, opwekking en opslag beter op elkaar af te stemmen, kunnen mogelijk nieuwe kansen ontstaan voor verduurzaming en ontwikkeling op het eiland.

In de komende periode spreek ik met ondernemers en organisaties over hun huidige en toekomstige energiebehoefte. Welke plannen zijn er? Welke knelpunten worden ervaren? En waar liggen mogelijkheden om samen te werken? Daarbij kijken we bijvoorbeeld naar slimme sturing van energieverbruik, energieopslag, energiehub en andere oplossingen die kunnen bijdragen aan een toekomstbestendig energiesysteem voor Schiermonnikoog.

Ben je ondernemer of vertegenwoordig je een organisatie met een grotere elektriciteitsaansluiting en

hebben wij nog niet gesproken? Dan maak ik graag kennis. Samen kunnen we verkennen welke uitdagingen en kansen er spelen en hoe deze mogelijk kunnen worden opgepakt. Neem contact op via **06-23970688** of duurzaam@schiermonnikoog.nl.

Wat zijn grootverbruikers?

Is je aansluiting voor elektriciteit groter dan 3x80 ampère? En die voor gas groter dan G25 en meer dan 40m3? Dan ben je een grootverbruiker. Een gemiddeld huishouden is vaak geen grootverbruiker. Het zijn vaak grote bedrijven die deze aansluitingen hebben.

WARMTEPROGRAMMA VAN START GEGAAN

Gemeente Schiermonnikoog ontwikkelt op dit moment een Warmteprogramma. Dit is een plan om het hele eiland aardgasvrij te maken. Dit programma beschrijft wanneer en op welke manier we van het aardgas afgaan en welke alternatieven voor aardgas beschikbaar zijn. Iedere gemeente in Nederland is verplicht om een warmteprogramma op te stellen. Dit staat in de Wet gemeentelijke Instrumenten Warmtetransitie (WgiW).

Richting voor de Warmtetransitie

Het warmteprogramma geeft richting aan de warmtetransitie voor de komende tien jaar, met een doorkijkje naar 2050. Dat is het moment waarop Nederland geen aardgas meer wil gebruiken. In het plan worden (voorlopige) technische keuzes gemaakt en maken we een planning voor de uitvoering.

Door een warmteprogramma te maken, weet straks iedereen wat er in hun omgeving gaat gebeuren en welke mogelijkheden er zijn om zelf aan de slag te gaan.

Participatietraject

We maken dit plan samen met onze partners zoals woningcorporaties en netbeheerders. De gemeente vindt het belangrijk om bewoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties te betrekken bij het ontwikkelen van dit plan. Zo krijgen we de belangen, behoeften en standpunten van onze doelgroepen beter in beeld en kunnen we het plan inhoudelijk sterker maken. Dit doen we doorlopend, eigenlijk al vanaf het moment dat we in 2021 de Transitievisie Warmte, samen met eilanders, opstelden. We zullen inwoners, organisaties en samenwerkende partijen op verschillende manieren blijven betrekken bij het ontwikkelen van het warmteprogramma.

Nieuw-Dokkum

Een ander voorbeeld is Nieuw-Dokkum waar we al een stuk op weg zijn richting een Aardgasvrij Eiland. De lessen die we in Nieuw-Dokkum leerden, nemen we in het maken van het warmteprogramma mee. We merken dat steeds meer mensen zich bewust zijn van de noodzaak om de stap naar aardgasvrij te maken en zich oriënteren op alternatieve warmteoplossingen of tot actie zijn overgegaan. Onze samenwerkingspartner WoonFriesland heeft inmiddels ook de stap gezet naar aardgasvrij wonen.

INLOOP MET EEN SOEPJE

Op dinsdag 23 juni organiseerde Huurdersbelang Fryslân een **'Inloop met soepje'** in de huiskamer 'Ne kom yn' in het Zorg- en Medisch Centrum. Huurders waren van harte welkom om kennis te maken met Astrid van Dijk en Anke Veenje van Huurdersbelang Fryslân en hun huurdersverhalen te delen.

Wat is Huurdersbelang Fryslân?

Huurdersbelang Fryslân is een huurdersvereniging in Friesland: een vereniging voor huurders en van huurders.

Je kunt bij Huurdersbelang Fryslân terecht als je vragen of problemen hebt over:

- Onderhoud
- Huurprijs
- Woningverbetering
- Overlast

Meer informatie over huurdersbelang Fryslân vind je op: www.huurdersbelang-fryslan.nl

ALLE BEETJES HELPEN

Elk jaar stijgen de kosten voor gas, elektriciteit en water. Door minder te verbruiken, kun je flink besparen. Hieronder lees je wat je zelf kunt doen en hoe wij als gemeente je kunnen helpen.

Vervang je oude huishoudelijke apparaten

De gemeente Schiermonnikoog heeft een regeling voor gezinnen met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum. Je kunt daarmee je oude apparaten inruilen voor nieuwe. Denk aan apparaten zoals je koelkast, diepvries, wasmachine of oven. Zo bespaar je energie en geld.

Hoe werkt het?

1. Vraag via de gemeentelijke website de regeling aan op: www.schiermonnikoog.nl/witgoedregeling

2. Kom je in aanmerking? Dan krijg je een voucher voor Terpstra Elektronika in Dokkum.

3. Terpstra levert en installeert het nieuwe apparaat bij je thuis.

4. Je oude apparaat neemt Terpstra ook weer mee.

Vragen of kom je er zelf niet helemaal uit? We helpen je graag!

Kleine maatregelen

Met kleine aanpassingen kun je al veel besparen op gas, elektriciteit en water. Denk aan tochtband, radiatorfolie, een brievenborstel of een waterbesparende douchekop. Hiermee bespaar je direct gas en geld. Ben je huurder of eigenaar van een woning op Schiermonnikoog? Vraag dan de benodigde materialen aan en haal ze gratis op in het gemeentehuis tijdens het spreekuur. Er is €100 per huishouden beschikbaar voor kleine maatregelen. Meer weten over de beschikbare middelen? Kijk op onze website bij: www.schiermonnikoog.nl/subsidies-duurzaam-wonen

Heb je hulp nodig? We helpen je graag. Neem voor het aanvragen van kleine besparende maatregelen contact op met onze energiecoach via duurzaam@schiermonnikoog.nl of door te bellen met: 06 15 38 70 97.

Hulp bij energie besparen?

Weet je niet waar te beginnen of heb je ondersteuning nodig? Onze energiecoach Justin Meerdink staat klaar met praktische tips. Hij heeft veel kennis over energie besparen, komt bij je thuis en biedt bespaartips. Ook helpt hij je inzicht te krijgen in je energierekening.

Wat is Wijs advies

Alle woningeigenaren op Schiermonnikoog kunnen bovendien een gratis Wat is Wijs advies aanvragen. Zo krijg je meer inzicht in je energieverbruik en kun je concrete stappen zetten naar aardgasvrij. Justin verwijst je dan door naar onze energieadviseurs Eduard van Wingerden en Piet Huisman.

Meer informatie

Kijk voor een overzicht van alle regelingen en subsidies op het gebied van energie besparen en duurzaam wonen op onze website: www.schiermonnikoog.nl/subsidies-duurzaam-wonen

ADVIES VAN KAATJE EN WALTER

WATERBESPARING

Op warme en droge dagen verbruiken mensen veel meer drinkwater dan normaal. Het gemiddelde waterverbruik stijgt dan van 120 naar 150 liter per persoon.

Kraanwater is duinwater op Schiermonnikoog. Schiermonnikoog heeft eigen water. Onder het eiland ligt een zoetwaterbel die is gevormd door regenwater dat langzaam in de bodem zakt. Het is de enige bron van drinkwater voor het eiland. Eén zoetwatervoorraad die langzaam wordt aangevuld door regen en waarvan het hele eiland afhankelijk is. Dat maakt elke druppel drinkwater bijzonder.

Wees wijs met water

In de zomer is het veel drukker op het eiland. Met meer mensen groeit de vraag naar water, terwijl de zoetwaterbel nauwelijks wordt aangevuld – zeker nu zomers droger en langer worden. Genoeg reden om met name in de zomermaanden zuinig te zijn met drinkwater. Dat kan bijvoorbeeld door kort te douchen, de kleine knop van de wc te gebruiken, planten water te geven uit de regenton en alleen te wassen als de wasmachine vol is. Zo houden we samen het eiland mooi.

Voor extra tips om water te besparen kun je kijken op <https://waterweter.vitens.nl/waterweter.vitens.nl/>

VERGOEDING VOOR COMPOSTVAT

De gemeente wil bewoners en gasten stimuleren om bewuster om te gaan met water en groenafval. Daarom geeft de gemeente een vergoeding wanneer je een regenton of compostvat aanschaft. Deze regeling geldt voor eigenaren, huurders, stichtingen en vereniging in de gemeente Schiermonnikoog. De regeling loopt tot 31 december 2026. Meer informatie over het aanvragen van een compostvat vind je op de website van de gemeente onder het kopje 'vergoeding regentonnen en compostvaten'.

Blaas nieuw leven in je tuinafval

Je kunt je tuinafval natuurlijk ook naar een tuinafvalplek brengen. Je herkent de tuinafvalplek door het bord met daarop Kaatje de Koe die heel blij wordt van jouw schone tuinafval. Meer informatie vind je op www.schiermonnikoog.nl onder het kopje 'composteren'.

DE GROENE COURANT

CONTACTGEGEVENS

✉ duurzaam@schiermonnikoog.nl
🌐 www.schiermonnikoog.nl
☎ 0519 53 50 50
🗣 Spreekuur op dinsdagochtend
van 9:00 tot 12:00 uur in het gemeentehuis

COLOFON

De Groene Courant is een uitgave van 'Aardgasvrij Eiland' met nieuws over het project en ander groen nieuws van de betrokken partijen. De Groene Courant wordt samengesteld door de werkgroep Communicatie & Participatie.

Heb je vragen of opmerkingen? Neem gerust contact met ons op. Deze editie kwam tot stand met medewerking van: Daan Alers, Ruud Binnendijk, Geske Barendregt, Johan Boekema, Justin Meerdink, Ingrid Oyevaar, Okko Veling. Vormgeving: Gerrit Vlasma.